

راوی زلال شعر آیینی

عباسعلی براتی‌پور (۱۴ اردیبهشت ۱۳۲۲ - اول اردیبهشت ۱۴۰۲) سومین فرزند یک خانواده شش نفری بود. از دوران نوجوانی، علاقه‌اش به شعر و ادبیات شکل گرفت و در سال‌های بعد، این علاقه به مسیری جدی تبدیل شد. او پس از استخدام در نیروی هوایی ارتش، برای گذراندن دوره‌های فنی و الکترونیک به آمریکا رفت؛ اما شعر همیشه در کنار او بود. پس از انقلاب اسلامی، فعالیت‌های ادبی‌اش را به‌طور رسمی آغاز کرد. براتی‌پور نه تنها شاعر، بلکه دبیر جلسات حوزه هنری تبلیغات اسلامی و عضو شورای شعر نیز بود.

شعر آیینی؛ صداقت در روایت

شعر آیینی عباسعلی برای پور، از سادگی و صداقت خاصی برخوردار است. او در مد اهل بیت (ع)، از زبان و بیانی استفاده می‌کرد که به دور از پیچیدگی‌های زبانی و استعارات سنگین بود. شعرهایش بیشتر بر پایه روایت‌های تاریخی و مذهبی شکل می‌گرفت و تلاش داشت تا مفاهیم دینی را با زبانی روان و قابل فهم به مخاطب منتقل کند. او در جلسات شعر، همواره بر اهمیت حفظ اصالت و معنویت در شعر آیینی تأکید داشت و از تکرار مضامین کلیشه‌ای پرهیز می‌کرد. او همچنین مؤسس انجمن «قلم» بود.

آثار ماندگار؛ از «بهت نگاه» تا «ارغوانی‌ها»

برای پیور در طول زندگی اش آثار متعددی منتشر کرد که هر کدام با تالیفات نگاه خاص او به شعر و ادبیات بودند. اولین مجموعه شعرش با عنوان بهت نگاه در سال ۱۳۶۹ منتشر شد. پس از آن، مجموعه‌هایی چون غم‌دلدار، چشم‌بیمار، زمزمه مستی، وعده دیدار، بر تربت خورشید و زمزمه هستی را منتشر کرد. آثار اخیر او شامل مستقری، الفبای عشق و ارغوان‌ها و... هستند که همچنان مورد توجه دانشجویان شعر آیینی قرار دارند. شعرهای او، مانند زندگی‌اش ساده، صمیمی و بی‌پیرایه بودند. روایت‌هایی از ایمان، عشق و انتظار که در دل مخاطب جاوش می‌کند؛

آغاز فصل جدید همکاری‌های هنری ایران و تاجیکستان

در دیداری میان علیرضا حقیقیان، سفیر ایران در تاجیکستان و نادر رضایی، معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، با مطلوبه خانستاریان، وزیر فرهنگ تاجیکستان، بر گسترش روابط فرهنگی دو کشور تأکید شد. این نشست همزمان با جشنواره بین‌المللی تئاتر نوروز برگزار شد. ستاریان با اشاره به فصل مشترک‌های هنری ایران و تاجیکستان، آزادی‌آبادی کشورش برای همکاری‌های جدید خبر داد.

رضایی نیز از حضور هنرمندان تاجیک در جشنواره‌های فجر ۱۴۰۴ سخن گفت. در پایان این دیدار، بر اجرای پروژه‌های مشترک در حوزه موسیقی، تئاتر و بزرگداشت چهره‌های ادبی تأکید شد.

ادبیات ایران، گنجینه‌ای از رازها برای بازیگران

فرهاد قائمیان، بازیگر شناخته شده سینما و تلویزیون، در گفت و گویا با ستاد خبری سی و ششمین نمایشگاه بین المللی کتاب ضمن اشاره به این نکته که ادبیات ایران، سرشار از تجربه های تازه، نکات بدیع و راز آلود است، گفت اگر روزی قصد ساخت فیلمی بر اساس یک کتاب را داشته باشد، قطعاً به ادبیات ایران رجوع خواهد کرد.

و مطالعه را برای بازیگران ضروری دانست و گفت: انس با داستان و نمایشنامه، ذهن بازیگر را درباره شخصیت‌ها و جزئیات، حساس‌تر و دقیق‌تر می‌کند، مشکل ما این است که گوهرهای یگانه‌مان را نمی‌شناسیم.

فاطمین همچنین نمایشگاه کتاب را فرصتی برای بازاندیشی در فرهنگ و هنر دانست و بر ضرورت معرفی ادبیات ایران به نسل جوان تأکید کرد. سی و ششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران از ۱۷ تا ۲۷ اردیبهشت ماه ۱۴۰۴ با شعار «یخاونیم برای ایران» برگزار می‌شود.

سرودهای فاخر، در سراسر شیبی فراموشی

گفت‌وگوی خراسان با سید جواد هاشمی، بازیگر سینما و تلویزیون و داور جشنواره ملی سرود رضوی درباره دلایل کمرنگ شدن این هنر و راهکارهای تقویت آن

محمد بهبودی نیا
culture@khorasannews.com

سرود از دیرباز یکی از ابزارهای مهم در بیان احساسات جمعی و انتقال پیام‌های فرهنگی بوده است. در کشور ما نیز، نخستین سرودها بیشتر در قالب مارش‌های نظامی و موسیقی‌های تشریفاتی شکل گرفتند. که با گذر زمان به ابزاری برای تقویت هویت ملی و بازتاب ارزش‌های اجتماعی تبدیل شدند. امروزه سرود، نقشی کلیدی در مراسم ملی، مدارس و جشنواره‌های فرهنگی دارد و همچنان تأثیرگذار است. به‌تازگی سیزدهمین جشنواره ملی سرود رضوی، یکی از معتبرترین جشنواره‌های سرود کشور، برگزار شد. این رویداد بستری برای نمایش استعداد‌های موسیقایی و ارتقای کیفیت سرود در کشور فراهم کرده است. سیدجواد هاشمی که در ذهن بسیاری از ما بیشتر به‌عنوان بازیگر سینما و تلویزیون شناخته می‌شود، در این جشنواره به‌عنوان داور حضور داشت. و علاوه بر بازیگری، در حوزه موسیقی نیز فعالیت دارد و تاکنون در برنامه‌های مختلف مرتبط با سرود، همواره به‌عنوان داور نقش مهمی ایفا کرده است. با توجه به اهمیت بالای هنر سرود در میان دیگر هنرها و همچنین ضرورت تغییر رویکرد در تولید سرودهای اجتماعی، آیینی و به‌ویژه سرودهای رضوی در ایام مربوط به دهه کرامت با این هنرمند گفت‌وگو کرده‌ایم.

شما در هفته‌های گذشته داور جشنواره

سرود رضوی بودید. لطفاً ابتدا مختصری از حال و هوای این جشنواره و باید ها و نبایدهایی که سرودهای این حوزه باید رعایت کنند، بگویید.

زمینه سیره امام هشتم (ع) و خصلت های نیکوی ایشان تا سالیان سال می توان سرودهای فاخرو دوست داشتنی تولید کرد.

حالا اگر بخواهیم به صورت کلی درباره هنر سرود صحبت کنیم، به نظر شما مهم ترین چالش در زمینه سرودهایی که امروز تولید می شود، چیست؟

مهم‌ترین چالش، نبود سرودهایی با ماحتوای مناسب، متفاوت و متنوع است. امروز بسیاری از سرودها با انقلابی هستند یا در بار دفاع مقدس، در حالی که علاوه بر این‌ها باید به ساخت سرودهایی فکر کرد که شامل موضوعات روز و مورد علاقه نسل جوان و نوجوان باشند. سرودهایی با ملودی‌های امروزی که بتوانند تحولی تازه در این حوزه ایجاد کنند.

از نظر شما دلایل اهمیت سرود چیست؟
سرود، برخلاف برخی دیگر از شاخه‌های موسیقی، یک فعالیت گروهی است نه فردی. در این هنر،

گفتاری نویسی یک متن کهن ادبی

نگاهی به کتاب «لیلی و مجنون» به روایت سعید حیدری که از دریچه ای نو به «پنج گنج» نظامی گنجوی نگریسته است

علیرضا حیدری
culture@khorasannews.com

سعيد حيدري هم شاعر خوبي است و هم نثر زيبايي دارد؛ گرچه نامش چنان برخي شاعران بر سر هر کوي و برزن نيست و زيبايي قلمش را هم چارمي زند. ادبيات خوانده است و البته با عينکي ديگر گونه به ادبيات مي نگرد؛ کتاب تازه منتشر شده او گواه اين ادعاست. اين شاعر و پژوهشگر ادبي در تازه ترين اثر خود به سراغ يکي از دل انگيز ترين مجموعه شعرهاي گنجينه ادبيات ايران رفته است: پنج گنج. او به قدر نقيبل بر گشته است تا بنسل خودش و بيشتر به نسل پس از خودش بگويد؛ گاهي باي جولو فرست تا يادبر گشت. در روز گاري که «عشق» ارشيان لفظو معنا ملق و اويزان است، يکي از دلبران ترين مثنوي هاي ادبيات فارسي را نشان کرده است: ليلي و مجنون نظامي گنجهاي.

نثر گفتاری کتاب

بگذارید از نثر لیلی و مجنون به روایت سعید حیدری آغاز کنیم؛ نثری که کاملاً خوشبختانه ویر استاری آن را کار بلدی چون استاد محمد کاظم کاظمی بر عهده داشته است. این نثر شاید کمی خلاف آمدهات باشد؛ چرا که این است که گفتاری نویسی یک متن کهن ادبی، فقط برای مخاطب کودک و نوجوان زبینه است. اما حیدری با این نثر دایره مخاطبان را

هنرش جمله بگفت

این مثل را دستکاری کردم تا حرف خودم را بزنم. در کنار همهٔ نکته‌های مثبت و ارزشمند کتاب، دوسه نکته را باید خاطر نشان کنم. اول اینکه از نگاه من ویراستار، در مواردی، شاید از زاویهٔ اختلاف سلیقه ویراستاران، تغییراتی می‌دادم، مانند برخی فاصله‌گذاری‌ها (البته بر اساس دستور خط فرهنگستان) و یا «سریا» را در همهٔ کتاب به یکدستی می‌رساندم. باید بپذیریم متأسفانه بسیاری از اشعار آن نویسنده گان جوان به سراع آثار کلاسیک فارسی نرفته‌اند و انصافاً این گونه خوانش و روایت از آثار کهن پنج‌رmai به روی ادبیات می‌گشاید تا گسست ادبی دیروز و امروز شکسته شود. وای کاش در این روایت در مواردی به زیبایی‌های زبانی نظامی بیشتر اشاره می‌شد و واژه‌سازی‌های بدیع یا نوآورانه‌هایی مانند «انگشت کش» که نظامی به کار می‌برد یا کربست زمانه یادآورده است، بر جسته‌تر می‌شد. شاعر و نویسندهٔ امروز ما باید بداند بخشی از شاعری و نویسندگی او بسته به دانستن زیبایی‌های زبانی پیشینهٔ زبان فارسی است. در پایان یادآوری این نکته را از یاد نبرم که اگر فرصت خواندن کتاب را اندازید، می‌توانید با اسکن کیورکد که در ابتدای هر بخش داستان است، از پوشه‌های صوتی آن همراه با موسیقی دلنشین استفاده کنید.

[illegible]